

Tjänsteutlåtande

Samhällsbyggnadsförvaltningen

Jenny Karlsson

Datum 2022-09-19

Dnr KS 2021/0138

Till Kommunfullmäktige

Svar på motion om koldioxidbudget från Michael Solander, miljöpartiet

Sammanfattning

Förvaltningen anser att det ingår i implementeringen av Miljö- och klimatprogrammet att arbeta med att visualisera miljö- och klimatprestanda till invånare. Förvaltningen anser att en koldioxidbudget är ett pedagogiskt och bra verktyg för visualisering.

Däremot anser förvaltningen att underlaget för dagens koldioxidbudgetar (utsläppsstatistiken på kommunal nivå) tyvärr ännu i för stor uträkning baserat på schabloner för att kunna användas som ett verktyg för att följa effekterna av våra lokala klimatåtgärder. Detta minskar värdet av verktyget på kommunal nivå. En annan brist är att inte konsumtionsbaserade utsläpp ingår.

Förvaltningen föreslår därför att kommunen inte lägger resurser på att ta fram en koldioxidbudget, men fortsätter att arbeta med att hitta lämpliga verktyg för att mäta klimatprestanda. Liksom att engagera invånare, företag, föreningar och andra intressenter att nå kommunens klimatmål.

Beslutsförslag

Kommunstyrelsens planarbetsutskott föreslå Kommunstyrelsen föreslå Kommunfullmäktige besluta

Avslå motionen om att ta fram en kommunal koldioxidbudget med hänvisning till att förvaltningen på andra sätt arbetar vidare med att visualisera miljö- och klimatprestanda till invånare.

Bakgrund

En motion från Miljöpartiets Michael Solander inkom 2021-04-22 med förslag att ta fram en kommunal koldioxidbudget för Österåkers kommun (KS 2021/0138). Kommunen har sedan förslaget skrevs antagit ett Miljö- och klimatprogram (mars 2022) med målnivåer för klimatpåverkande utsläpp. Miljö- och klimatprogrammet innehåller bland annat klimatmål till 2030 och 2045 i enlighet med nationella klimatmål. En energiplan med fokus på energi i samhällsplaneringen och med åtgärdsförslag inom bland annat energi- och transportområdet är i slutfas.

Förvaltningens slutsatser

Koldioxidbudget som ett pedagogiskt verktyg

Förvaltningen anser att det ingår i implementeringen av Miljö- och klimatprogrammet att arbeta med att visualisera miljö- och klimatprestanda till invånare. Koldioxidbudget är ett forskningsbaserat

Tjänsteutlåtande

angreppssätt för att följa den faktiska klimatpåverkan eftersom det är den sammanräknade mängden av växthusgasutsläpp som är relevant. En koldioxidbudget visualiserar hur viktigt det är att minska utsläppen idag, eftersom varje års fördröjning ger en minskad utsläppsbudget följande år. Förvaltningen föreslår att kommunen hänvisar till Region Stockholms koldioxidbudget, i syfte att visualisera för invånare vad klimatforskningen anger som en minskningstakt i linje med Parisavtalet.

Koldioxidbudget som grund till klimatåtgärder

Förvaltningen håller med om att aktiva åtgärder behöver tas för att minska klimatutsläppen från såväl det geografiska området som den kommunala verksamheten. Åtgärder behöver dock inte avvakta en koldioxidbudget. Vi har redan bra koll på vilka åtgärdsområden som är viktigast att arbeta med i och med framtagande av Miljö- och klimatprogram 2030 samt Energiplan (pågående). Att ta fram en koldioxidbudget är inte en förutsättning för att göra klimatåtgärder.

Om underlag till koldioxidbudget

Budgetar i dagsläget baseras på nationell och territoriell klimatstatistik som Sverige rapporterar in och som fördelas top-down till kommuner. Det innebär på kommunal nivå att statistiken till stor del baseras på schabloner, exempelvis för transporter. Importerad el, avfallsförbränning av kommunalt avfall samt konsumtionsbaserad utsläpp ingår inte. Förvaltningen avser att fortsätta kompetensutveckla sig inom mätmetoderna för att kunna förmedla korrekta beslutsunderlag och information till invånare.

Omvärldsanalys

Att ta fram en koldioxidbudget kan ses som en signal på att man som kommun vill ligga i framkant gällande klimatarbetet och att man står bakom ett vetenskapligt angreppssätt. Det kan användas som en kommunikation till invånare och näringsliv och något att utgå från när man samarbetar kring klimatåtgärder.

Flera kommuner och regioner har tagit fram koldioxidbudgetar, men få använder dem som underlag till planering eller åtgärder, eller ens för att följa upp kommunens klimatmål. Detta har uppmärksammats i medier på senare tid och kan komma att förändras.

Däremot finns flera utvecklingsprojekt kopplade till koldioxidbudget där forskning och kluster av regioner och kommuner samarbetar. Detta är något som förvaltningen avser att följa. Ett utvecklingsprojekt i uppstart är ett samarbete mellan Klimatsekretariatet och forskare bakom Konsumtionskompassen (ett verktyg för att beräkna konsumtionsbaserade utsläpp på kommunal nivå framtaget av forskningssätet Stockholm Environment Institute). Det vill säga att visualisera invånarens konsumtionsbaserade utsläpp. Projektet skulle kunna ge möjlighet att få ta fram en kommunal koldioxidbudget som inkluderar konsumtionsbaserade utsläpp.

Prisexempel på kommunal koldioxidbudget

Standardpris för koldioxidbudget från Klimatsekretariatet inklusive en digital visualisering och uppdatering i 3 år är 110 tKr.

Kent Gullberg

Samhällsbyggnadschef

Krister Sernbo

Strategisk planeringschef